

Za učenike SEŠ "Vaso Aligrudić"

CRNOGORSKI
CENTAR
ENERGETSKE
EFIKASNOSTI

mr Nada Vemić, dipl.ing.el.
Rajko Radusinović, dipl.ing.el.
Novo Govedarica, dip. ing. maš.

SAJAM ENERGETIKE Budva 25.09.2015.god.

Energetska efikasnost – svakodnevnica (za učenike)

Prvi korak u štednji energije je štednja kod kuće!

Grijanje:

- Zatvarati vrata između grijanih i negrijanih soba;
- Grijati sobe na max 21°C . Svaki dodatni 1°C povećava račune blizu 10%;
- Isključiti grijanje preko noći ili kada smo odsutni tokom dana;
- Zatvoriti prozore i vrata prilikom zagrijavanja prostorija;

- Ako ostavite otvoren prozor tokom noći dok je grijanje uključeno potrošiće energiju koja je potrebna malom automobilu da pređe 55 km!

Energetska efikasnost – svakodnevica

Hlađenje:

- **Zasjeniti prozore zastorima, spustiti roletne ili zasaditi zelenilo ispred prozora ako je to moguće;**
- **Otvoriti prozore i pustiti svježi vazduh u unutrašnjost kada je vani hladnije nego unutra;**
- **Redovno održavati i čistiti klima uređaje;**
- **Ne rashlađivati sobe ispod 24°C;**
- **Preko noći ili kada smo odsutni isključiti klima uređaje;**
- **Prilikom kupovine odabratи klima uređaj čija je iskoristivost energije označena s 5 ili 6 zvjezdica;**
- **Nositi lagantu odjeću.**

Energetska efikasnost – svakodnevica

Osvjetljenje:

- Isključiti rasvjetu kada napuštamo sobu;
 - U prostorijama gdje je rasvjeta uključena 4 ili više sati na dan, koristiti štedne sijalice;
 - Koristiti timere ili senzore za kontrolu vanjske i sigurnosne rasvjete;
 - Koristiti sijalice najmanje moguće snage potrebne za neku lokaciju;
 - Razmaknuti zavjese i što više koristiti prirodno svjetlo.
-
- Ako ostavite uključenu rasvjetu tokom noći, potrošiće dovoljno energije da skuvate 1000 šolja čaja!

Energetska efikasnost – svakodnevница

Topla voda:

- **Slavine održavati u dobrom stanju - provjeravati da ne cure;**
- **Provjeriti termostat grijача vode i podesiti ga na pravu temperaturu - ne prevruće;**
- **Koristiti hladnu vodu za ispiranje odjeće ili posuđa;**
- **Isključiti grijач vode kada odlazimo na godišnji odmor;**
- **Koristiti štedljivi tuš;**
- **Praktikovati tuširanje radije nego kupanje;**
- **Prilikom kupovine grijача vode, odabratи model čija je iskoristivost energije označena s 5 ili 6 zvjezdica;**

- Slavina koja curi troši oko 90 litara vode nedeljno.
- Ako ostavite vodu da teče dok perete zube bacate 9 litara vode u minuti!

Energetska efikasnost – svakodnevница

Hladnjaci:

- Odmrznuti i očistiti unutrašnjost hladnjaka svakih šest mjeseci;
- Temperaturu u hladnjaku držati između 3°C i 5°C;
- Temperaturu u zamrzivaču držati između -18°C i -15°C;
- Paziti da vrata frižidera dobro zaptivaju;
- Namirnice postavljati na takav način da hladan vazduh može normalno strujati;
- Hladnjak postaviti na zasjenjenu i hladnu lokaciju;
- Vrata hladnjaka otvarati samo kada nam stvarno nešto treba i što kraće ih držati otvorena;
- Mora postojati dobro strujanje vazduha iz hladnjaka;
- Prilikom kupovine hladnjaka, odabratи model čija je iskoristivost energije označena s 5 ili 6 zvjezdica (A klasа uređaja).

Energetska efikasnost – svakodnevница

Pranje i sušenje veša:

- Mašinu za veš korisiti samo kada je puna;
- Što je moguće više odjeću susiti "na štriku";
- Sušilicu koristiti samo kada je puna;
- Sušilicu držati čistom i redovno odstranjivati prašinu iz filtera;
- Sušilicu odmah nakon upotrebe isključiti;
- Deblju odjeću sušiti odvojeno od tanje odjeće;
- Prilikom kupovine ovih aparata odabrati model čija je iskoristivost energije označena s 4 ili 5 zvjezdica.

Energetska efikasnost – svakodnevница

Pripremanje hrane:

- **Sve ovo štedi energiju prilikom kuvanja: korišćenje tačno onoliko vode koliko nam je potrebno, poklopljeni lonci, lagano vrenje umjesto jakog ključanja, smanjenje vremena kuvanja;**
- **Za manje porcije koristiti manje kućne aparate;**
- **Za vrenje vode koristiti električni lončić umjesto peći;**
- **Istovremeno kuvati više jela u pećnici;**
- **Korisiti timer i termometar za optimalno kuvanje;**
- **Provjeriti zaptiva li dobro poklopac na pećnici;**
- **Pećnicu otvarati samo kada je potrebno;**
- **Smrznutu hranu prije kuvanja otopiti.**

Energetska efikasnost – svakodnevница

Ostali kućni aparati:

- Držati ih isključene kada ih ne koristimo;
- Televizore, videorekordere ili DVD playere isključiti do kraja;
- Računare i printere isključiti do kraja;
- Koristiti tzv. "energy save" mod kod svih uređaja koji to mogu;
- Mašinu za suđe koristiti samo kada je napunjena do kraja i prati na najmanjoj mogućoj temperaturi;
- Koristiti solarne grijачe vode;
- Koristiti timere za uključenje i isključenje raznih uređaja.

- Kada bi isključili svu kancelarijsku opremu koju ne koristimo, u toku jedne noći uštedjeli bi energiju dovoljnu da putujemo 160 km!
- TV koji je dnevno uključen 3 sata a preostalih 21 h je na stand by režimu, troši 40% više energije! Isključiti TV umjesto stand by!

Hvala na pažnji

*Naš izazov - potrošnja energije
a izbor – energetska efikasnost*